

LLEÓ XIV
AUDIÈNCIA GENERAL

Dimecres, 12 d'agost de 2026

Catequesi. Els documents del Concili Vaticà II.

III. Constitució dogmàtica *Sacrosanctum Concilium*. 6. L'any litúrgic

Benvolguts germans i germanes,

El cinquè capítol de la constitució conciliar *Sacrosanctum Concilium* (SC) està dedicat a l'any litúrgic, tema sobre el qual avui volem aturar-nos, per a explicar la seva importància en la vida dels creients.

En primer lloc, cal recordar que aquesta manera de definir el cicle de les celebracions cristianes “any litúrgic” es va estendre en el llenguatge eclesial gràcia a l'obra del servent de Déu, l'abat Prosper Guéranger (1805-1875).

A l'encíclica *Mediator Dei*, el papa Pius XII afirma que «no és un representació freda i inert de fets pertanyents a temps passats, ni un simple [...] record d'una edat pretèrita. Més aviat, l'any litúrgic és Crist mateix que viu sempre en la seva Església i que continua aquell camí de misericòrdia immensa que va iniciar en aquesta vida mortal [...] amb la finalitat que les ànimes humanes es posin en contacte amb els seus misteris i per ells en certa manera visquin; misteris que són perennement presents i actius» (*III Divinum Officium et Annus Liturgicus, II Cyclus Mysteriorum*). Per tant, l'any litúrgic ha d'entendre's com una constant actualització de l'obra de salvació que Crist realitza en la història. Al llarg d'aquest cicle temporal, l'Església resta en contacte amb l'acció redemptora del Senyor, per tal que els fidels puguin omplir-se de la gràcia de la salvació (cf. SC 102c). L'encontre amb Jesús, que va morir i va ressuscitar per nosaltres, és la finalitat que l'Església persegueix sempre, posant la celebració de l'esdeveniment pasqual al centre de cada moment.

Per aquesta raó els pares conciliars consideren «fonament i cor de tot l'any litúrgic» precisament el diumenge, «el dia de festa primordial» (cf. SC 106). En diversos idiomes moderns, el seu nom testimonia que és el *dies Domini*, ‘el dia del Senyor’. Fins i tot en aquelles llengües en què ha prevalgut la referència al “dia del sol” (*Sunday, Sonntag*), s'entreveu el vincle amb Crist: Crist és el “sol de justícia” veritable que il·lumina tots els homes!

Sant Joan Pau II, a la carta apostòlica *Dies Domini* (31 de maig de 1998), ensenya que el diumenge és el dia del Senyor, el dia de l'Església, el dia de l'home i, per últim “el dia dels dies”: «Pel fet de ser el diumenge la Pasqua setmanal, en què es recorda i es fa present el dia en què Crist va ressuscitar d'entre els morts, és també el dia que revela el sentit del temps. [...] Brollant de la Resurrecció, travessa els temps de l'home, els mesos, els anys, els segles com una sageta recta que els penetra orientant-los cap a la segona vinguda de Crist. El diumenge prefigura el dia final, el de la Parusia» (n. 75), quan tots ressuscitem.

Per a santificar el diumenge és fonamental celebrar l'Eucaristia. L'escolta de la Paraula i la participació en el cos de Crist impliquen, segons els pares conciliars, el *convenire in unum* (cf. SC 106), és a dir, la convocatòria festiva dels fidels. En aquesta assemblea, la comunitat cristiana fa visible la seva comunió amb el Senyor, testimonia la seva pertinença a Crist i la seva fidelitat a l'Església. Aquesta assemblea no pot substituir-se

per una presència merament virtual, ni es redueix a una reunió merament passiva. L'assemblea litúrgica es realitza, en efecte, en la participació activa de germans i germanes, convocats junts perquè «donin gràcies a Déu que els “ha regenerats a una esperança viva, mitjançant la resurrecció de Jesucrist d'entre els morts” (1Pe 1,3)» (*ibid.*).

En aquest sentit, us animo a tots a crear les millors condicions possibles per tal que també puguin participar en la santa missa aquelles persones que els diumenges no tenen la possibilitat d'absentar-se de la feina.

Estimats germans, l'any litúrgic, marcat pels diumenges, té una història interessant, en la qual s'entrellacen la fe i la devoció de l'Església. De fet, ja des del segle II d.C., a la celebració de la Pasqua setmanal se li va afegir la de la Pasqua anual, «la màxima solemnitat» (SC 102), que s'estenia al que s'anomenava el «temps de gran alegria» de cinquanta dies, que culminava per Pentecosta i es preparava durant el temps de Quaresma amb el seu caràcter penitencial (cf. SC 109). El desenvolupament del cicle natalici, que es va esdevenir posteriorment seguint el model del cicle pasqual, ha permès revivre els misteris de l'encarnació del Verb de Déu, del seu naixement i de la seva manifestació al món. L'Església ha incorporat a més en els diferents temps la veneració de la Santíssima Verge Maria, «unida amb lligam indissoluble a l'obra salvadora del seu Fill» (SC 103), i «les memòries dels màrtirs i les dels altres sants [...] al cel canten a Déu la lloança perfecta i intercedeixen per nosaltres» (SC 104).

L'any litúrgic proposa així, de forma sacramental, la pedagogia de la història de la salvació, guiant els fidels des de l'espera del Messies fins a la plenitud del misteri pasqual i l'anticipació de la glòria futura. En ell, l'Església celebra l'actualitat salvadora del misteri de Crist, i permet als creients de participar en ell cada vegada més profundament. Per això, l'any litúrgic constitueix el principi inspirador i el marc de referència essencial de tota acció pastoral.